P9_TA(2021)0426

Euroalueen työllisyys- ja sosiaalipolitiikka 2021

Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. lokakuuta 2021 euroalueen työllisyys- ja sosiaalipolitiikasta 2021 (2021/2062(INI))

(2022/C 184/02)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon 2. kesäkuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Talouspolitiikan koordinointi vuonna 2021: voitetaan covid-19, tuetaan elpymistä ja ajanmukaistetaan taloutemme” (COM(2021)0500),

— ottaa huomioon komission eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketin 2021: Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laadittu kertomus (COM(2021)0529),

— ottaa huomioon 12. toukokuuta 2021 julkaistun komission kevään 2021 Euroopan talousennusteen (Spring 2021 European Economic Forecast) ([1]),

— ottaa huomioon OECD:n talouskatsauksen (OECD Economic Outlook, Volume 2021 Issue 1: Preliminary version) ([2]),

— ottaa huomioon neuvoston puheenjohtajavaltio Portugalin, Euroopan parlamentin puhemiehen sekä työmarkkinajärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajien allekirjoittaman Porton sosiaalialan sitoumuksen ([3]),

— ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston hyväksymän 8. toukokuuta 2021 annetun Porton julistuksen ([4]),

— ottaa huomioon 10. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman parlamentin näkemyksistä komission ja neuvoston parhaillaan suorittamasta kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioinnista ([5]),

— ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon vuotuisesta kestävän kasvun strategiasta 2021 (COM(2020)0575),

— ottaa huomioon komission yhteisen työllisyysraportin 2021 sellaisena kuin neuvosto sen hyväksyi 9. maaliskuuta 2021 ([6]),

— ottaa huomioon 19. tammikuuta 2017 antamansa päätöslauselman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista ([7]),

— ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin,

— ottaa huomioon 14. tammikuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” (COM(2020)0014),

— ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman,

— ottaa huomioon 27. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle” (COM(2020)0456),

---

([1]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_fi
([2]) https://www.oecd-ilibrary.org/sites/edfbca02-en/index.html?itemId=/content/publication/edfbca02-en
([3]) https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/porto-social-commitment
([4]) https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2021/05/08/the-sibiu-declaration/
([5]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0288.
([6]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId =89&furtherNews=yes&newsId=9834
([7]) EUVL C 242, 10.7.2018, s. 24.

Keskiviikko 20. lokakuuta 2021

— ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 ([8]) (elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeva asetus),

— ottaa huomioon alueiden komitean teettämän tutkimuksen kumppanuutta ja monitasoista hallintoa koskevien periaatteiden soveltamisesta koheesiopolitiikkaa koskevassa ohjelmasuunnittelussa vuosina 2021–2027 ([9]),

— ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 31. toukokuuta 2021 järjestämän vuotuisen konferenssin eurooppalaisesta ohjausjaksosta ([10]),

— ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean helmikuussa 2021 hyväksymän päätöslauselman ”Järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan osallistuminen kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmisteluun – mikä toimii ja mikä ei?” ([11]),

— ottaa huomioon Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion, Euroopan komission ja Euroopan tason työmarkkinaosapuolten vuonna 2016 antaman lausuman ”Uusi alku työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulle”,

— ottaa huomioon 23. maaliskuuta 2021 julkaistun Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) tutkimuksen ”COVID-19: vaikutukset työllisyyteen ja työelämään” ([12]),

— ottaa huomioon huhtikuussa 2021 julkaistun Eurofoundin tutkimuksen ”Elämä, työ ja covid-19: Mielenterveysongelmat lisääntyvät ja luottamus heikkenee koko unionissa toisena pandemiavuonna” ([13]),

— ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 10/2021 ”Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen EU:n talousarvioon: aika siirtyä sanoista tekoihin” ([14]),

— ottaa huomioon komission ja sosiaalisen suojelun komitean laatiman vuoden 2021 pitkäaikaishoitoa koskevan raportin ([15]),

— ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 09/2018 ”Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet EU:ssa: puutteet mittavia ja hyöty vähäinen” ([16]),

— ottaa huomioon äärimmäistä köyhyyttä ja ihmisoikeuksia käsittelevän YK:n erityisraportoijan Olivier De Schutterin raportin vierailustaan EU:n toimielimiin 25. marraskuuta 2020–29. tammikuuta 2021 ([17]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0274/2021),

A. ottaa huomioon, että covid-19-kriisillä on ollut ja tulee todennäköisesti olemaan merkittävä mutta epäsuhtainen vaikutus eri jäsenvaltioihin, sosiaaliryhmiin, toimialoihin ja alueisiin ja se johtaa köyhyyden lisääntymiseen kaikkialla EU:ssa; ottaa huomioon, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevat ovat kärsineet eniten; ottaa huomioon, että kriisillä on ollut tuhoisa vaikutus haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja että se on aiheuttanut ennennäkemättömän haasteen vanhusten parissa työskenteleville; ottaa huomioon, että vaikutukset ovat kohdistuneet suhteettomasti enemmän naisiin kuin miehiin mutta myös nuoriin, matalan osaamistason työntekijöihin, maahanmuuttajiin, vammaisiin henkilöihin, heikommista lähtökohdista tuleviin henkilöihin, ikääntyneisiin ja tilapäisessä työsuhteessa oleviin tai muissa epätyypillisissä työsuhteissa oleviin sekä itsenäisiin ammatinharjoittajiin; ottaa huomioon, että joihinkin yrityksiin, erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset) ja mikroyrityksiin, on kohdistunut vakavia vaikutuksia;

([8]) EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.
([9]) https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Partnership_2021.pdf
([10]) https://www.eesc.europa.eu/fi/agenda/our-events/events/european-semester-annual-conference-2021
([11]) https://www.eesc.europa.eu/fi/sections-other-bodies/other/ad-hoc-group-european-semester/civil-society-and-recovery-and-resilience-plans
([12]) https://www.eurofound.europa.eu/fi/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([13]) https://www.eurofound.europa.eu/fi/publications/report/2021/living-working-and-covid-19-update-april-2021-mental-health-and-trust-decline-across-eu-as-pandemic
([14]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/ SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_FI.pdf
([15]) https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=fi&pubId=8396
([16]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_FI.pdf
([17]) https://undocs.org/A/HRC/47/36/Add.1

B. ottaa huomioon, että komission kevään 2021 talousennusteen ([18]) mukaan EU:n talous kasvaa 4,2 prosenttia vuonna 2021 ja 4,4 prosenttia vuonna 2022; ottaa huomioon, että EU:n työttömyysasteen ennustetaan olevan 7,6 prosenttia vuonna 2021 ja 7 prosenttia vuonna 2022; toteaa, että nämä tasot ovat edelleen korkeampia kuin ennen kriisiä;

C. ottaa huomioon, että koronaviruspandemia oli ennennäkemätön isku Euroopan talouksille ja että taloudet supistuivat 6,1 prosenttia vuonna 2020; ottaa huomioon, että yritykset ja kuluttajat ovat sopeutuneet selviytymään paremmin rajoittamistoimenpiteistä, mutta jotkin alat, kuten matkailu ja henkilöpalvelut, kärsivät edelleen;

D. katsoo, että ikäsyrjinnän torjuminen ja sellaisten esteiden poistaminen, jotka estävät ikäihmisiä tekemästä vapaaehtoistyötä normaalin eläkeiän jälkeen, on tärkeää aktiivisen ikääntymisen kannalta ja sukupolvien välisen solidaarisuuden lisäämiseksi;

E. ottaa huomioon, että eriarvoisuuden lisääntyminen eurooppalaisissa yhteiskunnissa covid-19-kriisin aikana on kiihdyttänyt vaarallisia sosiaalisia suuntauksia, jotka voivat luoda jakautumisen, stressin ja pettymysten ilmapiirin, joka johtaa siihen, että kaikki yhteiskunnan jäsenet, eivät vain vähävaraiset, kärsivät hyvinvoinnin heikkenemisestä; katsoo, että eriarvoisuuden vähentäminen on keskeinen edellytys kestävyyden ja hyvinvoinnin saavuttamiselle kaikille, koska eriarvoisuus vaikuttaa haitallisesti yhteiskuntien yleiseen suorituskykyyn keskeisten hyvinvointi-indikaattoreiden, kuten henkisen ja fyysisen terveyden ja demokraattisiin instituutioihin kohdistuvan luottamuksen, kannalta sekä yhteiskuntarauhaan ja turvallisuuteen; ottaa huomioon, että sosiaalisen suojelun järjestelmiin kohdistuu kovia paineita lieventää kriisin sosiaalisia vaikutuksia ja varmistaa ihmisarvoiset elinolot kaikille sekä keskeisten palvelujen, kuten terveydenhuollon, koulutuksen ja asunnon, saatavuus;

F. ottaa huomioon, että Portossa 7.–8. toukokuuta 2021 pidetyssä sosiaalialan huippukokouksessa EU:n johtajat tunnustivat Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin yhdeksi elpymisen perustekijäksi ja että johtajat korostivat Porton julistuksessa aikovansa jatkaa sen täytäntöönpanon syventämistä EU:n ja kansallisella tasolla;

G. ottaa huomioon, että nuorten työllisyys on laskenut jyrkimmin ([19]) ja että nuorten mahdollisuudet ovat vähentyneet, koska koulutus- tai työharjoittelumahdollisuuksia ei ole riittävästi; ottaa huomioon, että eräissä jäsenvaltioissa epävarmoissa työsuhteissa olevat työntekijät ovat olleet erityisen alttiita työpaikkojen menettämiselle pandemian vuoksi eikä heillä ole ollut riittävää sosiaaliturvaa; katsoo, että kohtuuhintaiseen, helposti saatavaan, osallistavaan ja laadukkaaseen ammatilliseen koulutukseen on investoitava enemmän, jotta jokainen voi hankkia soveltuvat taidot ja pätevyyden, mukaan lukien vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä tarvittavat taidot ja pätevyys; ottaa huomioon, että yksi tärkeimmistä painopisteistä on välttää tilanne, jossa nuorista tulee ”menetetty sukupolvi”; katsoo, että toimintapolitiikat, jotka lisäävät sukupolvien välistä eriarvoisuutta, heikentävät hyvinvointijärjestelmämme kestävyyttä ja demokratiaamme;

H. katsoo, että työmarkkinoiden digitalisointi tarjoaa mahdollisuuden, jonka etuja olisi hyödynnettävä samalla kun varmistetaan, että etätyö ja työajan joustavuus eivät johda työntekijöiden oikeuksien loukkaamiseen;

I. katsoo, että työajan lyhentämisjärjestelyt, jotka voidaan aktivoida kriisitilanteessa ja jotka mahdollistavat talouden ja henkilöresurssien rakenteellisen mukauttamisen, ovat ratkaisevan tärkeitä; katsoo, että työmarkkinaosapuolten vahva osallistuminen estäisi odottamattomat tilanteet, joissa henkilö ei täytä järjestelyyn osallistumisen ehtoja; ottaa huomioon, että nämä työpaikkojen säilyttämistä koskevat järjestelyt ovat edelleen lieventäneet työmarkkinoiden muutoksia ja kattoivat helmikuussa 2021 arviolta 5,6 prosenttia työvoimasta, kun lokakuussa 2020 niiden osuus oli noin 5 prosenttia viimeisimpien sulkutoimien vuoksi ([20]);

J. ottaa huomioon, että pandemia on selvästi osoittanut sellaisen integroidun hoidon merkityksen, jossa keskitytään laadukkaiden palvelujen tarjoamiseen koko eliniän ajan ja kiinnitetään erityistä huomiota lasten, vammaisten henkilöiden, haavoittuvassa asemassa olevien ja vanhusten hoitoon; ottaa huomioon, että sulkutoimien aikana naiset

([18]) https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_fi
([19]) https://www.eurofound.europa.eu/fi/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life
([20]) https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202103.en.html

tekivät suurimman osan palkattomasta työstä, vaikka miehet osallistuivat kotitöihin useammin kuin aiemmin ([21]) (naiset käyttivät 18,4 tuntia viikossa ruoanlaittoon ja kotitöihin, kun miesten vastaava luku oli 12,1 tuntia, kun taas ennen pandemiaa naiset käyttivät näihin tehtäviin 15,8 tuntia ja miehet 6,8 tuntia); ottaa huomioon, että kriisi on saattanut pahentaa terveydenhuolto- ja hoiva-alan henkilöstöpulaa, joka koetteli eräitä jäsenvaltioita jo ennen pandemiaa ([22]) ja joka johtui investointien puutteesta ja/tai väestörakenteen muutoksen ennakoimatta jättämisestä; toteaa, että henkilöstöpula johtuu myös pandemiasta aiheutuneesta valtavasta työpaineesta ja henkisestä stressistä ([23]); ottaa huomioon, että terveys- ja sosiaalipalvelujen työmarkkinaosapuolet vaativat erinäisiä parannuksia terveys- ja sosiaalipalvelujen tarjoamiseen selviytymiskyvyn ja varautumisen varmistamiseksi ([24]);

K. ottaa huomioon, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin on huomauttanut, että sukupuolten tasa-arvoa ei otettu riittävästi huomioon EU:n talousarviosyklissä; ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on suositellut, että komissio arvioi, otetaanko sukupuolten tasa-arvo huomioon jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmissa, ja raportoi siitä; ottaa huomioon, että Next Generation EU -välineessä käsitellään vihreää ja digitaalista siirtymää, joka vaikuttaa pääasiassa miesvaltaisiin aloihin ja ammatteihin;

L. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukivälineen sosiaalisen ulottuvuuden osalta elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistetaan yleinen tavoite edistää unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta parantamalla jäsenvaltioiden selviytymiskykyä, kriisivalmiutta, sopeutumiskykyä ja kasvupotentiaalia, lieventämällä kriisin sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia, edistämällä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa ja ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä, palauttamalla ja edistämällä kestävää kasvua ja edistämällä laadukkaiden työpaikkojen luomista;

M. ottaa huomioon, että digitalisaation ja ilmastonmuutoksen torjunnan kaltaiset maailmanlaajuiset haasteet jatkuvat covid-19-kriisistä riippumatta ja edellyttävät oikeudenmukaista siirtymää, jotta ketään ei jätetä jälkeen; ottaa huomioon, että hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) viimeisimmän raportin mukaan ilmastonmuutos, ilmaston lämpeneminen ja biologisen monimuotoisuuden häviäminen kiihtyvät eksponentiaalisesti; ottaa huomioon, että EU:n kansalaiset ja työntekijät kokevat entistä voimakkaammin ja useammin ilmastonmuutoksen ja äärimmäisten sääilmiöiden seuraukset; ottaa huomioon, että vuodelle 2030 asetettuja hiilestä irtautumista koskevia tavoitteita on nostettu hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä; katsoo, että hillitsemis- ja sopeutumistoimien lisääminen edellyttäisi unionin talouden ja kansallisten talouksien ja työmarkkinoiden perusteellista muutosta;

N. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukivälineen erityistavoitteena on antaa jäsenvaltioille rahoitustukea niiden elpymis- ja palautumissuunnitelmissa esitettyjen uudistusten ja investointien välitavoitteiden ja päämäärien saavuttamiseksi; toteaa tämän tarkoittavan sitä, että kaikkien suunnitelmissa esitettyjen toimien (myös digitaaliset ja vihreät investoinnit) ja sovittujen uudistusten on edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteita, laadukkaiden työpaikkojen luomista ja ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä; toteaa, että toimet, jotka eivät edistä näiden sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista, eivät ole elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen vaatimusten mukaisia;

O. ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 17 artiklan 3 kohdan mukaan kansallisten suunnitelmien on oltava johdonmukaisia EU-ohjausjakson yhteydessä yksilöityjen asiaankuuluvien maakohtaisten haasteiden ja painopisteiden sekä neuvoston uusimmassa suosituksessa euroalueen talouspolitiikasta jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro, yksilöityjen haasteiden ja painopisteiden kanssa;

P. ottaa huomioon, että sosiaalisesti kestävät uudistukset perustuvat solidaarisuuteen, integraatioon, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, vaurauden oikeudenmukaiseen jakautumiseen, sukupuolten tasa-arvoon, laadukkaaseen julkiseen koulutusjärjestelmään kaikille, laadukkaisiin työpaikkoihin ja kestävään kasvuun – tämä on malli, jolla varmistetaan tasa-arvo ja sosiaalinen suojelu, lisätään haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien vaikutusmahdollisuuksia, tehostetaan osallistumista ja kansalaisuutta ja parannetaan kaikkien elintasoa;

([21]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([22]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/22189434-395d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en
([23]) https://www.fes.de/en/politik-fuer-europa/on-the-corona-frontline
([24]) https://www.epsu.org/sites/default/files/article/ files/Position%20of%20EPSU%20on%20lessons%20learnt_final.pdf

Q. ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on nopeuttanut Euroopan ja kansallisten talouksien digitaalista siirtymää ja uusien työmenetelmien kehittämistä; katsoo, että digitalisaation, robotisaation, automatisaation ja tekoälyn on hyödytettävä työntekijöitä ja yhteiskuntaa parantamalla työoloja ja elämänlaatua, varmistamalla työ- ja yksityiselämän hyvä tasapaino, luomalla parempia työllistymismahdollisuuksia ja edistämällä sosioekonomista lähentymistä;

1. muistuttaa, että perussopimusten mukaan unioni pyrkii Euroopan kestävään kehitykseen, jonka perustana ovat tasapainoinen talouskasvu ja hintavakaus, täystyöllisyyttä, terveellisiä ja turvallisia työympäristöjä ja -oloja sekä sosiaalista edistystä tavoitteleva erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous, korkeatasoinen ympäristönsuojelu ja ympäristön laadun parantaminen, tieteellisen ja teknologisen kehityksen edistäminen, köyhyyden ja eriarvioisuuden poistaminen, sosiaalisen syrjäytymisen ja syrjinnän torjuminen ja ylöspäin tapahtuvan lähentymisen, yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja sosiaalisen suojelun, naisten ja miesten tasa-arvon, sukupolvien välisen yhteisvastuun sekä lasten ja vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelun edistäminen; vaatii, että näiden tavoitteiden on oltava yleisiä painopisteitä EU:n pitkän aikavälin kestävän kasvun strategialle YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti ja niillä on tuettava jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmia; kehottaa komissiota varmistamaan, että eurooppalainen ohjausjakso on näiden tavoitteiden ja strategioiden mukainen, mikä tekee eurooppalaisesta ohjausjaksosta aidosti kattavan välineen;

2. kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti yleisen poikkeuslausekkeen, uuden monivuotisen rahoituskehyksen ja Next Generation EU -välineen tarjoamia mahdollisuuksia tukea vaikeuksissa olevia ja maksukyvyttömiä yrityksiä erityisesti parantamalla pk-yritysten rahoituksen saantia, turvaamalla EU:ssa työskentelevien henkilöiden työpaikat ja työolot sekä tukemalla yrityksiä ja työntekijöitä vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä;

3. korostaa, että talouspolitiikkaa ei voida analysoida vain puhtaasti makrotaloudellisesta näkökulmasta, joka keskittyy perinteisiin kasvun, velan, budjettivajeen ja työllisyysasteen indikaattoreihin, ja että analyysissa olisi käsiteltävä pitkän aikavälin taloudellisen ja yhteiskunnallisen epätasapainon perussyitä; vaatii, että eurooppalaisen ohjausjakson on perustuttava yhdennettyyn lähestymistapaan, jossa talous-, sosiaali- ja ympäristöpolitiikat ovat yhtä tärkeitä; katsoo, että myös ilmastopolitiikalle on annettava merkittävä rooli; kehottaa varmistamaan eurooppalaisessa ohjausjaksossa jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin ja huolehtimaan siitä, että ne etenevät samaan suuntaan kohti ilmastoneutraalia ja digitaalisempaa taloutta, jossa ketään ei jätetä jälkeen, sekä edistämään sosiaalista edistystä, kestävää kehitystä ja hyvinvointia lisäävää rakennemuutosta; korostaa, että on tärkeää pitää mielessä talouspolitiikan vaikutukset, jotta voidaan estää kielteiset sosiaaliset seuraukset ja kielteiset vaikutukset sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, myös monille haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, ja siten demokratioillemme ja Eurooppa-hankkeellemme;

4. pitää myönteisenä EU:n johtajien sitoutumista Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon ja EU:n kolmen uuden yleistavoitteen saavuttamiseen vuoteen 2030 mennessä; kehottaa komissiota varmistamaan, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva toimintasuunnitelma pannaan täytäntöön oikea-aikaisesti ja tinkimättömästi konkreettisten toimien ja saavutusten avulla, ja varmistamaan, että jokainen ehdotus saavuttaa tavoitteensa; vaatii, että indikaattorit kattavat sosiaaliset riskit, jotka johtuvat pandemian vaikutuksista talouteen, työllisyyteen ja terveyteen ja joita vihreä ja digitaalinen siirtymä voi aiheuttaa ihmisille ja työntekijöille; toteaa, että kestävän kehityksen tavoitteiden seuranta ja uusi sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu mahdollistavat näiden riskien kattavamman seurannan, mutta niissä ei esitetä selkeitä tavoitteita EU:n toimien vaikutusten mittaamiseksi; kannattaa vahvaa, kestävää ja osallistavaa taloudellista ja sosiaalista elpymistä ja nykyaikaistamista koskevaa kunnianhimoista ohjelmaa, joka kulkee käsi kädessä Euroopan sosiaalisen mallin vahvistamisen kanssa, jotta kaikki ihmiset voivat hyötyä vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä ja elää ihmisarvoista elämää; kehottaa jäsenvaltioita asettamaan kunnianhimoisia kansallisia tavoitteita, jotka kunkin maan lähtötilanne asianmukaisesti huomioon ottaen edistävät asianmukaisesti EU:n tavoitteiden saavuttamista;

5. kehottaa komissiota ottamaan opiksi tästä kriisistä ja pyrkimään siihen, että EU:ssa pannaan täytäntöön parannettu kestävä hallintorakenne, joka perustuu solidaarisuuteen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja integraatioon, vaurauden oikeudenmukaiseen jakautumiseen, sukupuolten tasa-arvoon, korkealaatuisiin julkisiin palveluihin, mukaan lukien julkinen, universaali ja korkealaatuinen koulutusjärjestelmä, laadukkaaseen työllisyyteen ja kestävään kasvuun; kehottaa komissiota ennen yleisen poikkeuslausekkeen käytöstä poistamista koskevan päätöksen tekemistä harkitsemaan paitsi kokonaisarviota talouden tilasta määrällisten kriteerien perusteella myös sellaisen kokonaisarvion laatimista, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon taustalla oleva eriarvoisuus sekä asianomaisten jäsenvaltioiden työllisyys-, sosiaali- ja terveystilanne; katsoo, että EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelu olisi mieluiten tehtävä ennen yleisen poikkeuslausekkeen käytöstä poistamista;

Keskiviikko 20. lokakuuta 2021

6. muistuttaa, että tietyt vuoden 2008 rahoitus- ja talouskriisin seurauksena tehdyt poliittiset valinnat ja finanssipolitiikat ovat saattaneet johtaa siihen, että joidenkin jäsenvaltioiden terveydenhuolto- ja sosiaalijärjestelmät eivät olleet valmistautuneet riittävästi pandemian torjuntaan; korostaa, että tarvitaan lisäkriteerejä, erityisesti sellaisia, joissa otetaan huomioon kestävien julkisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien investointien ja julkisen ja yksityisen sektorin taloudellisen toiminnan ja sosiaalisen edistyksen tarve Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa jäsenvaltioissa; katsoo, että pelkkä talouskriisiä edeltäneen taloudellisen toiminnan taso ei välttämättä riitä vakiinnuttamaan kestävää elpymistä; korostaa, että nykyiset välineet eivät ehkä riitä vastaamaan riskeihin, joita ovat talouden pysähtyminen, lisääntyvä eriarvoisuus ja sosiaaliset ja alueelliset erot;

7. toteaa, että covid-19-pandemia on vaikuttanut kaikkien EU:n kansalaisten ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvointiin; muistuttaa, että komission puheenjohtaja on sitoutunut asettamaan kestävyyden, sosiaalisen osallisuuden ja kansalaisten hyvinvoinnin EU:n talousstrategian ytimeen ([25]); katsoo, että tämä on olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että Euroopassa on jatkossakin maailman edistyneimmät sosiaaliturvajärjestelmät, että siitä tulee ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa ja että se on elinvoimainen innovoinnin ja kilpailukykyisen yrittäjyyden keskus; muistuttaa, että sosiaalinen, taloudellinen ja alueellinen eriarvoisuus jäsenvaltioiden välillä ja sisällä on syventynyt viime vuosikymmenen aikana; pyytää komissiota sisällyttämään sosiaalisen ja ekologisen epätasapainon ohjausjakson yhteydessä tekemäänsä analyysiin; kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan EU:n finanssipoliittisten sääntöjen tarkistamiseen, jotta voidaan edistää kestäviä sosiaalisia ja kasvua edistäviä investointeja samalla kun säilytetään kestävä julkinen talous ja vankat sosiaaliturvajärjestelmät;

8. muistuttaa jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien riittävyyden ja kestävyyden tärkeydestä; panee merkille G20-maiden 9. ja 10. heinäkuuta 2021 antaman tiedonannon ja G20-maiden sitoutumisen tehokkaaseen maailmanlaajuiseen vähimmäisveroon, kuten OECD:n ja G20:n osallistavassa kehyksessä veropohjan rapautumisesta ja voitonsiirrosta (BEPS) esitettiin 1. heinäkuuta 2021 annetussa lausumassa kahden pilarin ratkaisusta talouden digitalisaatiosta aiheutuvien verohaasteiden ratkaisemiseksi; odottaa mielenkiinnolla komission ehdotusta siitä, miten kansainvälinen sopimus voidaan saattaa osaksi EU:n lainsäädäntöä, jotta vältetään aggressiivinen verosuunnittelu ja varmistetaan oikeudenmukaisuus keskiluokkaa ja työssäkäyviä ihmisiä kohtaan EU:ssa;

9. toteaa, että olennaisten palvelujen, kuten veden ja energian, saatavuus on ratkaisevan tärkeää sosiaalisen osallisuuden ja terveyttä koskevien perusnormien varmistamiseksi; kehottaa toteuttamaan tukitoimenpiteitä, joilla varmistetaan keskeisten palvelujen osallistava ja kohtuuhintainen saatavuus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita esittämään ehdotuksia energiaköyhyyden ongelmaan puuttumiseksi asianmukaisesti vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden yhteydessä ja arvioimaan energiamarkkinoita, jotta voidaan välttää energian hintojen nousun kielteiset vaikutukset pk-yritysten kilpailukykyyn ja kotitalouksiin;

10. korostaa, että hyvin suunnitellut työn verotusjärjestelmät ovat olennaisen tärkeitä, jotta varmistetaan työntekijöiden korkeatasoinen suoja riskeiltä ja sairauksilta sekä vanhuuseläkkeiden tarjoaminen; katsoo, että verojärjestelmät olisi suunniteltava siten, että vähennetään eriarvoisuutta, edistetään oikeudenmukaisuutta ja suojellaan kotitalouksia, ja katsoo, että ne olisi tasapainotettava, jotta järjestelmät olisivat oikeudenmukaisempia ja tehokkaampia; korostaa, että verotuloilla voitaisiin rahoittaa keskeisiä painopisteitä ja auttaa vastaamaan jäsenvaltioiden finanssipoliittisiin haasteisiin ja edistää julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä muun muassa vahvistamalla terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmien kattavuutta ja riittävyyttä kaikille ja varmistamalla niiden pitkän aikavälin rahoitus; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään todellisiin toimiin veronkierron ja veropetosten torjumiseksi merkittävänä keinona vähentää taloudellista eriarvoisuutta ja parantaa verotulojen keruuta jäsenvaltioissa;

11. korostaa, että sosiaaliset tavoitteet, sosiaalinen edistys, hyvinvointi ja kestävyys on tärkeää integroida paremmin kaikkiin EU:n politiikkoihin, erityisesti EU:n talousarviosuunnitteluun, millä varmistetaan julkisten menojen ja investointien johdonmukaisuus sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien tavoitteiden kanssa ja määritetään budjetointivalintojen mahdolliset sosiaaliset vaikutukset; kehottaa komissiota sisällyttämään kestävyyden ja hyvinvoinnin vuotuiseen kestävän kasvun strategiaan ja maakohtaisiin suosituksiin ja korostamaan EU:n politiikkatoimien sosiaalisia vaikutuksia vaikutustenarvioinnissaan; korostaa, että eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä on tärkeää vahvistaa kattavaa ja yhdennettyä kehystä kiinnittäen erityistä huomiota yhteiskunnan kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin ja syrjäytyneimpiin ryhmiin;

([25]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_19_6770?utm_campaign=58ca6a2173a6a3222e01b7f2&utm_content=5df9bbf40f09e4000147a897&utm_medium=smarpshare&utm_source=generic

12. korostaa, että covid-19-kriisi on paljastanut puutteita sosiaalisen suojelun saatavuudessa ja korostanut, että on tärkeää edistää parempaa selviytymiskykyä esimerkiksi parantamalla vähimmäistulojärjestelmien ja eläkkeiden riittävyyttä ja kattavuutta sekä helpottamalla kelpoisuusehtoja;

13. on huolissaan pandemiasta ja sen taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista johtuvasta ylivelkaantumisesta ja korostaa, että ihmisiä ja pk-yrityksiä on suojeltava ylivelkaantumiselta; kehottaa parantamaan edelleen velkaneuvonta-palveluja ja velkaantumiselta suojautumista koskevia palveluja sekä lisäämään taloustietoisuutta; katsoo, että komission 2. kesäkuuta 2021 antamassa tiedonannossa mainittujen järjestämättömien lainojen osalta olisi tuettava eurooppalaisia pk-yrityksiä, työntekijöitä ja kotitalouksia; toteaa, että elpymis- ja palautumistukiväline tarjoaa mahdollisuuden tukea elpymistä lisäinvestoinneilla ja -uudistuksilla; korostaa, että on tärkeää ottaa käyttöön politiikan välineitä, joilla puututaan siihen, miten pienituloiset kotitaloudet, joilla on vaikeuksia maksaa laskunsa ja saada rahat riittämään, voivat selviytyä pandemian vaikutuksista ja välttää köyhyysloukun;

Kestävyyttä, sosiaalista osallisuutta ja ihmisten hyvinvointia edistävä eurooppalainen ohjausjärjestelmä 2022

14. katsoo, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien, julkisen velan nopean kasvun sekä vakaus- ja kasvusopimuksen tulevan uudistuksen ja ohjausjaksoprosessin yhteydessä parlamentin ehdotus sellaisesta kestävää hyvinvointia ja sosiaalista edistystä koskevasta sopimuksesta, jolla sosiaalisista ja kestävistä tavoitteista tehdään pakollisia YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi, on tullut tärkeämmäksi kuin koskaan; toteaa tässä yhteydessä, että kestävää kasvua, työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä koskeva kestävän kehityksen tavoite 8 on osoittautunut liikkeellepanevaksi tekijäksi koko YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelmassa;

15. katsoo, että kestävällä, älykkäällä ja osallistavalla kasvulla on varmistettava kestävä finanssipolitiikka keskipitkällä aikavälillä ja että EU:n talous- ja sosiaalipolitiikoilla pyritään pitkäkestoiseen elpymiseen tekemällä talouksistamme ja yhteiskunnistamme kestävämpiä, osallistavampia, selviytymiskykyisempiä ja paremmin valmistautuneita vihreään ja digitaaliseen siirtymään; korostaa tässä yhteydessä, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpano auttaa vahvistamaan kaikkien unionin politiikkojen sosiaalista ulottuvuutta ja varmistamaan osallistavan elpymisen;

16. korostaa, että jäsenvaltioiden taloudellisen ja sosiaalisen ohjauksen lisääminen erityisesti verosääntöjen lähentämisen kautta olisi elpymisen liikkeellepaneva voima;

17. on samaa mieltä EU:n johtajien kanssa siitä, että EU:n talous- ja sosiaalipolitiikan ohjausjärjestelmän osalta on arvioitava säännöllisesti korkeimmalla poliittisella tasolla edistymistä vuodelle 2030 asetettujen yleistavoitteiden saavuttamisessa ja ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä ([26]); katsoo, että ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelun yhteydessä työ- ja sosiaaliministerit sekä talous- ja valtiovarainministerit olisi otettava yhtäläisesti mukaan, jotta talous-, sosiaali- ja työllisyyskysymyksiä käsiteltäisiin samanarvoisina eurooppalaisessa ohjausjaksossa; on yhtä mieltä neuvoston kanssa siitä, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpano vahvistaa unionin pyrkimyksiä kohti digitaalista, vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää, edistää ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista ja taloudellista lähentymistä ja vastaa väestörakenteen haasteisiin ja että sosiaalinen ulottuvuus, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työmarkkinaosapuolten aktiivinen osallistuminen ovat aina olleet erittäin kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden ytimessä; katsoo, että sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu on uudistettava osana talouspolitiikan EU-ohjausjakson koordinointikehystä, jotta voidaan seurata edistymistä näissä asioissa ja mukauttaa tulostaulu pandemian jälkeiseen tilanteeseen sekä sovittaa se yhteen elpymis- ja palautumistukiprosessin kanssa;

18. korostaa, että politiikan suuntaus ja hallintoon perustuva lähestymistapa, jonka tavoitteena on asettaa ihmiset ja heidän hyvinvointinsa politiikan ja päätöksenteon keskiöön, ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan unionin tulevaisuudelle; vaatii komissiota esittämään tätä varten kattavan ehdotuksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti joukko erityisiä sosiaalisia, ekologisia ja taloudellisia tavoitteita, joiden olisi heijastettava EU:n asiaankuuluvia kansainvälisiä ja sisäisiä sitoumuksia, mukaan lukien ne, jotka perustuvat parlamentin 17. joulukuuta 2020 antamaan päätöslauselmaan vahvasta sosiaalisesta Euroopasta oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi ([27]), YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin, Pariisin sopimukseen, eurooppalaisen ilmastolain tavoitteeseen kasvihuonekaasuneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä ja siihen liittyviin välitavoitteisiin, Euroopan unionin perusoikeuskirjaan, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin ja EU:n sitoumukseen poistaa köyhyys Euroopasta vuoteen 2050 mennessä EU:n köyhyydenvastaisen lain avulla;

([26]) https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/
([27]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0371.

Keskiviikko 20. lokakuuta 2021

19. katsoo, että on tarpeen toteuttaa jatkotoimia vuonna 2016 annetun lausuman ”Uusi alku työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulle” johdosta ja tarkastella keinoja varmistaa työmarkkinaosapuolten osallistuminen eurooppalaisen ohjausjakson hallinnointiin, joka on tähän mennessä ollut riittämätöntä, ja jakaa siten uudistustavoitteet työntekijöiden ja yritysten kanssa ja helpottaa tällä tavalla niiden täytäntöönpanoa;

20. panee tyytyväisenä merkille Euroopan työmarkkinaosapuolten yhteisen ehdotuksen talous-, sosiaali-, ympäristö- ja ilmastopolitiikan edistymistä mittaavista vaihtoehtoisista indikaattoreista, joilla täydennetään BKT:tä hyvinvoinnin mittarina, jotta kasvu olisi osallistavaa ja kestävää; katsoo, että sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun on sisällytettävä lisäindikaattoreita, jotka kuvastavat täysin eriarvoisuuden suuntauksia ja syitä; korostaa, että tässä prosessissa on tärkeää ottaa huomioon yhteiskunnan kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ja syrjäytyneimpien jäsenten edut; korostaa, että työmarkkinaosapuolet on otettava mukaan päätöksentekoprosessiin elpymiseen tähtäävien strategisten toimien käynnistämiseksi; katsoo, että mitkään tähän liittyvät toimet eivät saa vaikuttaa työmarkkinaosapuolten itsenäisyyteen;

21. korostaa tarvetta mitata ympäristön pilaantumisen ja ilmastonmuutoksen sosiaalisia vaikutuksia; kehottaa turvaamaan oikeuden terveyteen ja terveelliseen ympäristöön EU:n tasolla, koska tämä oikeus on olennaisen tärkeä useimpien muiden perusoikeuksien, kuten oikeuden ruokaan, asuntoon ja työhön, toteutumisen varmistamiseksi ja osallistavan siirtymän saavuttamiseksi;

Suojelusta vihreisiin, digitaalisiin ja laadukkaisiin työpaikkoihin: kunnianhimoisen Euroopan sosiaalisen toiminta-ohjelman tarve

22. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että ammattiliitoilla on pääsy työpaikoille ja itse työntekijöiden luokse myös siellä, missä työtä tehdään digitaalisesti; korostaa tarvetta taata, että kaikilla työntekijöillä, myös digitaalitalouden työntekijöillä, on oikeus työehtosopimusneuvotteluihin ja työtaistelutoimiin;

23. on samaa mieltä Euroopan johtajien kanssa siitä, että työttömyyden ja eriarvoisuuden lisääntyessä pandemian vuoksi on tärkeää kanavoida määrärahoja sinne, missä niitä eniten tarvitaan, jotta voidaan vahvistaa talouksiamme ja keskittää politiikkatoimet laadukkaiden palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, jotta voidaan parantaa yhtäläisiä mahdollisuuksia, parantaa työpaikkojen laatua ja luoda laadukkaita työpaikkoja, edistää yrittäjyyttä sekä täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja vähentää köyhyyttä ja syrjäytymistä; korostaa, että Euroopan elpymisen tukemiseen käytettävissä olevat poikkeukselliset määrärahat ovat mahdollisuus, jota ei voi jättää käyttämättä;

24. korostaa covid-19-kriisin kielteisiä vaikutuksia Euroopan työmarkkinoihin ja siitä johtuvia ennennäkemättömiä työpaikkojen menetyksiä erityisesti strategisilla aloilla sekä siihen liittyvää köyhyyden lisääntymistä ja elintasoeroja, jotka vaikuttavat erityisesti nuoriin, naisiin ja vähän koulutettuihin sekä epävarmoissa työsuhteissa oleviin työntekijöihin;

25. panee merkille, että jäsenvaltioiden ennustetaan saavuttavan kriisiä edeltäneen neljännesvuosittaisen tuotantotasonsa vuoden 2022 loppuun mennessä; painottaa, että jotta elpyminen olisi kestävää, on olennaisen tärkeää, että luodaan laadukkaita työpaikkoja myös keskitason ja matalan osaamistason työntekijöille ja erityisesti naisille ja nuorille siten, että työpaikat jakautuvat tasaisesti kaikkialle Eurooppaan, jotta estetään alueiden välistä epätasapainoa, koska on osoitettu, että laadukkaat työpaikat ovat välttämättömiä yhteiskuntiemme ja talouksiemme selviytymiskyvyn kannalta; katsoo, että työmarkkinaosapuolilla on ratkaiseva rooli työmarkkinoiden kehityksen ennakoinnissa ja joustavan siirtymän varmistamisessa rakennemuutosten koettelemille työntekijöille; katsoo, että työehtosopimusneuvottelujen rakenteiden vahvistaminen kaikilla tasoilla on olennaisen tärkeää laadukkaiden ja kestävien työpaikkojen luomiseksi;

26. korostaa, että laadukas koulutus ja hyvin koulutettu työvoima sekä sitoutuminen tutkimukseen ja innovointiin ovat kestävän elpymisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edellytys; huomauttaa, että keskitason ja matalan osaamistason työntekijöille on annettava mahdollisuus uudelleen- ja täydennyskoulutukseen; vaatii, että etusijalle on asetettava kestävät investoinnit laadukkaaseen oppisopimuskoulutukseen, aikuisten osallistumiseen elinikäiseen oppimiseen ja työntekijöiden koulutukseen; huomauttaa, että osallistava talouden elpyminen edellyttää kestäviä julkisia ja yksityisiä investointeja, joilla varmistetaan työttömien ja heikosti koulutettujen pääsy koulutukseen, jotta he voivat hankkia sertifioidut perustaidot, ammatilliset taidot ja avaintaidot, jotka johtavat pätevöitymiseen ja urasiirtymiin; korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeää vahvistaa EU:n koulutusohjelmia, mukauttaa koulutus yhteiskunnan ja talouden tarpeisiin sekä tukea työntekijöitä ja opettajia, ja tähdentää digitaaliseen, vihreään ja sosiaaliseen infrastruktuuriin tehtävien investointien merkitystä; korostaa, että EU:n osaamisohjelman toteuttaminen kaikille on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan puuttua osaamisvajeeseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita maksimoimaan toimensa, jotta voidaan investoida kohtuuhintaiseen, saatavilla olevaan, osallistavaan ja laadukkaaseen ammatilliseen koulutukseen, vahvistaa täydennys- ja uudelleenkoulutusta koskevia toimenpiteitä, mukaan lukien digitaaliset ja monialaiset taidot, sekä edistää elinikäistä oppimista työntekijöiden

valmistelemiseksi vastaamaan vihreän ja digitaalisen siirtymän työmarkkinoilla synnyttämiin tarpeisiin; korostaa, että tutkintojen vastavuoroinen tunnustaminen on keskeistä torjuttaessa osaamisvajetta ja osaamisen kysynnän ja tarjonnan epätasapainoa;

27. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla; pitää myönteisenä, että tässä ehdotuksessa otetaan käyttöön palkkauksen avoimuutta koskevia sitovia toimenpiteitä; kehottaa hyväksymään nämä toimenpiteet nopeasti sukupuoleen perustuvan eriarvoisuuden lisääntymisen ehkäisemiseksi; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota edistämään naisten yrittäjyyttä ja helpottamaan naisten mahdollisuuksia saada rahoitusta; kehottaa jäsenvaltioita käynnistämään kiireellisesti neuvottelut naisten johtokuntapaikkoja koskevasta direktiivistä neuvostossa;

28. korostaa, että on tärkeää varmistaa, että EU:n työntekijöitä suojellaan lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa määritellyillä asianmukaisilla vähimmäispalkoilla kansallisten perinteiden ja käytäntöjen mukaisesti ja että heille taataan kohtuullinen elintaso riippumatta siitä, missä he työskentelevät; pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission ehdotusta direktiiviksi riittävistä vähimmäispalkoista EU:ssa, jolla pyritään lisäämään työehtosopimusneuvottelujen kattavuutta, torjumaan työssäkäyvien köyhyyttä ja lisäämään ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä;

29. pitää tarpeellisena lisätä julkisten työvoimapalvelujen taloudellisia ja henkilöresursseja; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tehokkaita julkisten työvoimapalvelujen tuloksellisuuden hallintamekanismeja, jotta voidaan arvioida niiden työmarkkinaohjelmien vaikutusta ja tutkia parannuskeinoja; kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan julkisille työvoimapalveluilleen teknisiä ratkaisuja, joiden avulla ne voivat virtaviivaistaa työnhakijoiden palkkaamista tehokkaammin ja arvioida heidän taitojaan ja sovittaa ne paremmin yhteen;

30. muistuttaa jäsenvaltioita siitä, että itsenäinen asuminen, laadukkaat sosiaali- ja työllisyyspalvelut, riittävä sosiaalinen suojelu ja vahvempi yhteisötalous ovat välttämättömiä kaikkien vammaisten henkilöiden ihmisarvoisen elämän kannalta, kuten vammaisten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa korostetaan;

31. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään erityistä järjestelmää, jolla seurataan laadukkaiden työpaikkojen luomista kaikille toimialoille, mukaan lukien julkisilla investoinneilla luodut työpaikat, jossa olisi oltava erityinen vihreitä ja digitaalisia työpaikkoja koskeva osio ja jossa otetaan huomioon sukupuolinäkökulma ja syrjimättömyysnäkökulma; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi sovittava laadukkaiden ja vihreiden työpaikkojen luomista koskevasta ehdollisuuden järjestelmästä yrityksille, jotka pyrkivät saamaan julkisia varoja; kehottaa seuraamaan tiiviisti aktiivisia tiedotustoimia, jotta varmistetaan laadukkaista työpaikoista kauimpana olevien yhdenvertainen osallistuminen työmarkkinoille; korostaa, että EU:n julkisten varojen saamisen ehdoksi on asetettava työntekijöiden oikeuksien ja työehtosopimusten kunnioittaminen;

32. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla korjataan sosiaalisen suojelun järjestelmien puutteellinen saatavuus, erityisesti noudattamalla 8. marraskuuta 2019 annettua neuvoston suositusta sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta ([28]); suhtautuu jälleen myönteisesti tämän suosituksen hyväksymiseen ensimmäisenä askeleena ja komission sitoumukseen vahvistaa sosiaalisen suojelun järjestelmiä Euroopassa, mutta korostaa, että sosiaalisen suojelun yleinen saatavuus on toteutettava käytännön tasolla, erityisesti nykyisissä vaikeissa oloissa; kehottaa komissiota esittämään EU:n sääntelykehyksen, jolla pyritään vahvistamaan ja varmistamaan alustatyöntekijöiden ja epätyypillisten työntekijöiden kunnolliset työolot, oikeudet ja sosiaalisen suojelun saatavuus;

33. kehottaa komissiota päivittämään osuuskuntien ja yhteisötalouden yritysten perustamista ja kehittämistä koskevaa kehystään, sillä nämä korostavat luonnostaan oikeudenmukaisia työoloja ja -ehtoja sekä työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä;

34. korostaa, että jos EU haluaa johtaa maailmanlaajuista kestävää ja osallistavaa elpymistä, nykyaikaistaa talouksiamme ja varmistaa laadukkaat työpaikat, on luotava miljoonia hyvin palkattuja työpaikkoja, myös keskitason ja matalan osaamistason työntekijöille, samalla kun turvataan ylöspäin tapahtuva, sosiaalinen ja taloudellinen lähentyminen ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, jotta kaikilla on mahdollisuus osallistua yhteiseen Eurooppa-hankkeeseen; korostaa, että tarvitaan lisää investointeja vihreään, digitaaliseen ja sosiaaliseen infrastruktuuriin, julkisiin palveluihin, koulutukseen ja sosiaalipalveluihin sekä tutkimukseen, innovointiin ja hiilettömään teknologiaan ottaen huomioon mikroyritysten ja

([28]) EUVL C 387, 15.11.2019, s. 1.

pk-yritysten erityisluonne, sillä ne ovat keskeisiä toimijoita Euroopan talousrakenteessa, jotta niiden innovointipotentiaalia voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla, samalla kun parannetaan pk-yritysten mahdollisuuksia saada julkista ja yksityistä rahoitusta ja varmistetaan kestävät ja kasvua edistävät investoinnit; kehottaa vahvistamaan teollisuusstrategian sosiaalisia ja kestäviä ulottuvuuksia ja keskittymään erityisesti laadukkaisiin työpaikkoihin ja strategisiin arvoketjuihin EU:ssa;

35. on huolissaan covid-19-kriisin vakavista sosiaalisista vaikutuksista ja sen seurauksista työllisyyteen, erityisesti nuorten työllisyyteen; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota varmistamaan, että kaikilla nuorilla eurooppalaisilla on pääsy koulutukseen ja työmarkkinoille; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota asettamaan nuorisotyöttömyyden torjunnan etusijalle etenkin Next Generation EU -elpymisvälineen yhteydessä, hyödyntämään täysimääräisesti nuorisotakuun ja Erasmus+ -ohjelman kaltaisten EU:n ohjelmien rahoitusvälineitä ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä nuorisotyöttömyyden torjumiseksi ja nuorten työllistettävyyden parantamiseksi; korostaa lisäksi, että uusi Euroopan globalisaatiorahasto työttömiksi jääneille työntekijöille voitaisiin ottaa käyttöön vastauksena covid-19-kriisin työllisyysvaikutuksiin; kehottaa siksi jäsenvaltioita esittämään nopeasti komissiolle hakemuksia rahoituksesta, jolla tuetaan covid-19-kriisin vuoksi työpaikkansa menettäneitä eurooppalaisia työntekijöitä ja joka käytetään näiden ammattitaidon päivittämiseen ja uudelleenkoulutukseen ja työmarkkinoille palaamiseen;

36. korostaa EU:n sisäisen työvoiman liikkuvuuden merkitystä ja painottaa, että työntekijöiden vapaa liikkuvuus edistää talouskasvua ja yhteenkuuluvuutta unionissa ja luo työllistymismahdollisuuksia; korostaa lisäksi, että työvoiman liikkuvuuden on kuljettava käsi kädessä tasa-arvoisen kohtelun periaatteeseen perustuvien oikeudenmukaisten ja yhteisten sääntöjen kanssa; kehottaa komissiota tässä yhteydessä seuraamaan työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa ja täytäntöönpanon valvontaa; kehottaa komissiota analysoimaan aivovuotoja tietyillä alueilla ja aloilla ja tukemaan liikkuvia työntekijöitä varmistamalla oikeudenmukainen liikkuvuus sekä vahvistamalla oikeuksien ja etuuksien siirrettävyyttä; kehottaa jäsenvaltioita sitoutumaan täysin julkisten palvelujen digitalisointiin työvoiman oikeudenmukaisen liikkuvuuden helpottamiseksi erityisesti sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen osalta; pyytää siksi komissiota esittämään kunnianhimoisen ehdotuksen digitaalisesta EU:n sosiaaliturvapassista;

37. korostaa, että covid-19-kriisi on osoittanut, että on tarpeen kehittää EU:n yhteinen lähestymistapa terveyteen, myös työterveyteen; kehottaa luomaan Euroopan terveysunionin, jonka olisi perustuttava solidaarisuuden, strategisen riippumattomuuden ja yhteistyön periaatteisiin ja varmistettava, että kansanterveyttä koskevat näkökohdat asetetaan kaikkien perussopimuksissa vahvistettujen EU:n politiikkojen ja toimintojen luomisen ja täytäntöönpanon ytimeen, mukaan lukien kaikkien asiaankuuluvien politiikkojen järjestelmälliset terveysvaikutusten arvioinnit; pitää myönteisenä EU:n uudessa työterveyttä ja -turvallisuutta koskevassa strategisessa kehyksessä asetettua kunnianhimoista tavoitetta, jonka mukaan työperäisten kuolemantapausten määrä nollataan; toistaa, että lisääntymiselle vaaralliset aineet on sisällytettävä karsinogeeni- ja mutageenidirektiivin ([29]) soveltamisalaan ja että sen liitteeseen 1 on sisällytettävä vaaralliset lääkkeet, jotta terveydenhuollon työntekijöitä voidaan suojella paremmin;

38. muistuttaa, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 15 mukaan eläkkeellä olevilla työntekijöillä ja itsenäisillä ammatinharjoittajilla on oikeus eläkkeeseen, joka takaa riittävät tulot, ja että kaikilla vanhuksilla on oikeus ihmisarvoisen elämän takaaviin varoihin;

Ohjausjakson ja kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien väliset synergiat

39. korostaa, että maakohtaiset suositukset, jotka edistävät elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa vahvistettujen sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista, on otettava huomioon kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa, ja että kansallisia elpymis ja palautumissuunnitelmia koskevia maakohtaisia suosituksia on tulkittava siten, että ne edistävät asetuksen sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus; vaatii, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien on edistettävä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista, vihreän kehityksen ohjelmassa esitetyn EU:n kestävän kasvun strategian täytäntöönpanoa ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden noudattamista; muistuttaa, että vuoden 2021 eurooppalaista ohjausjaksoa mukautettiin väliaikaisesti elpymis- ja palautumistukivälineen käynnistämiseksi; vaatii komissiota olemaan kunniahimoisempi sosiaalisen ulottuvuuden osalta ja varmistamaan maakohtaisten suositusten ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen yleisten ja erityisten tavoitteiden välisen johdonmukaisuuden;

([29]) EUVL L 158, 30.4.2004, s. 50.

40. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaan uudistusten ja investointien ”olisi johdettava laadukkaiden ja vakaiden työpaikkojen luomiseen [ja] heikommassa asemassa olevien ryhmien osallisuuteen ja integroitumiseen”;

41. korostaa, että yksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen tavoitteista on edistää laadukkaiden työpaikkojen luomista; korostaa, että kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien työvoimauudistusten on osaltaan parannettava korkealaatuisia työllistymismahdollisuuksia; kehottaa komissiota analysoimaan kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukaisia työmarkkinauudistuksia tässä nimenomaisessa asiassa; muistuttaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 152 artiklassa määrätään, että unioni tunnustaa Euroopan tason työmarkkina-osapuolten aseman ja edistää sitä ja kunnioittaa niiden itsenäisyyttä; varoittaa, että komission ei pitäisi millään tavoin puuttua kansallisiin työmarkkinaosapuolten vuoropuheluprosesseihin, joita toteutetaan kansallisten elpymis- ja palautus-suunnitelmien mukaisten uudistusten yhteydessä;

42. kehottaa komissiota sisällyttämään eurooppalaisen ohjausjakson sosiaali-indikaattoreiden tulostaulusta saatavat sosiaaliset indikaattorit (erityisesti ne, jotka liittyvät ihmisarvoiseen työhön, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin, vakaisiin sosiaaliturvajärjestelmiin ja oikeudenmukaiseen liikkuvuuteen) elpymis- ja palautumistukivälineen yhteisiin indikaattoreihin, joita käytetään raportoitaessa edistymisestä sekä seurattaessa ja arvioitaessa kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia, sekä menetelmiin, joilla raportoidaan sosiaalisesta seurannasta, mukaan lukien lapsitakuu ja nuorisotakuu; korostaa, että parlamentti aikoo analysoida tarkasti delegoitua säädöstä, jota komissio esittää tästä asiasta, voidakseen todeta, ovatko sosiaaliset indikaattorit, tulostaulu ja sosiaalista seurantaa koskeva menetelmä tavoitteiden mukaisia, ja tarkistaa, ettei vastalauseisiin ole syytä;

43. korostaa, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on avainasemassa tehokkaiden uudistusten ja investointien varmistamisessa erityisesti aloilla, joita siirtymät muuttavat perinpohjaisesti; korostaa, että sidosryhmien, kuten kansallisten parlamenttien, paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan, asianmukainen osallistuminen kansallisten elpymis- ja palautussuunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon on ratkaisevaa niiden onnistumisen kannalta;

44. huomauttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaan sukupuolten tasa-arvo on valtavirtaistettava kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmisteluun ja täytäntöönpanoon ja että sukupuolten tasa-arvoa koskevaa raportointia ja valtavirtaistamista ei voida sekoittaa sosiaaliseen seurantaan ja sosiaalisiin investointeihin; katsoo, että sukupuolten tasa-arvo ansaitsee oman valtavirtaistamismenetelmänsä elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa, ja muistuttaa, että Euroopan tasa-arvoinstituutti on kehittänyt soveltuvan menetelmän; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaan myös investoiminen vahvaan hoivainfrastruktuuriin on olennaisen tärkeää siksi, että voidaan varmistaa sukupuolten tasa-arvo ja naisten taloudelliset vaikutusmahdollisuudet, rakentaa palautumiskykyisiä yhteiskuntia, torjua epävarmoja työoloja naisvaltaisilla aloilla, vauhdittaa laadukkaiden työpaikkojen luomista, ehkäistä köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä sekä kasvattaa bruttokansantuotetta, kun useammat naiset voivat tehdä palkkatyötä;

45. kehottaa luomaan eurooppalaisen hoitostrategian, johon sisältyy vahva sukupuoliulottuvuus ja jossa olisi omaksuttava hoivaa koskeva kokonaisvaltainen ja elinikäinen lähestymistapa samalla kun suunnitellaan sekä virallisia että epävirallisia hoitajia sekä palkatonta hoivatyötä koskevia erityistoimenpiteitä ja -toimia; kehottaa jäsenvaltioita tutkimaan ja vaihtamaan parhaita käytäntöjä siitä, miten voidaan tukea yhteiskuntaryhmiä, joilla on erityisiä hoitotarpeita, ja miten hoitovastuukaudet voidaan sisällyttää eläkejärjestelmiin sukupuolten välisen eläke-eron kaventamiseksi; huomauttaa, että Eurofoundin mukaan pitkäaikaishoidon työntekijöiden osuus on kasvanut kolmanneksella viime vuosikymmenen aikana, mikä on jyrkässä ristiriidassa heidän jatkuvasti alhaisten palkkojensa kanssa; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että hoivatyöntekijät saavat kohtuullisen palkan, koska pitkäaikaishoidon ja muiden sosiaalipalvelujen palkat ovat tällä hetkellä 21 prosenttia alle keskiarvon ([30]); kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan vuoden 2021 pitkäaikaishoitoa koskevan raportin valossa uudistuksia, joissa käsitellään ”yhteisiä tavoitteita, jotka koskevat laadukkaan, kaikkien saatavilla olevan ja kohtuuhintaisen pitkäaikaishoidon varmistamista taloudellisesti kestävällä tavalla”; kehottaa toteuttamaan tehokkaita aktiivisia työmarkkina- ja perhe-elämän yhteensovittamista koskevia politiikkatoimia ihmisten yksityis- ja perhe-elämän turvaamiseksi, muun muassa saattamalla työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevan direktiivin ([31]) osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemalla sen täytäntöön, sekä antamaan ehdotuksen neuvoston suositukseksi hoidon tarjoamisesta;

([30]) https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework
([31]) EUVL L 188, 12.7.2019, s. 79.

46. korostaa, että on olennaisen tärkeää lisätä investointeja terveydenhuoltoon ja sosiaalipalveluihin, mukaan lukien työntekijöiden palkat, työolot ja koulutus, jotta voidaan parantaa rekrytointia ja työpaikkojen säilyttämistä sekä varmistaa riittävä henkilöstömäärä ja tarpeisiin suuntautuneet palvelut; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että merkittävä osa kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin tehtävistä investoinneista kohdennetaan terveydenhuollon parantamiseen, mukaan lukien työolot ja henkilöstömäärä, koulutustarpeisiin ja keskeisten palvelujen lisäämiseen, perusterveydenhuollon tarjonnan lujittamiseen sekä pitkäaikaishoidon ja muiden julkisten sosiaalipalvelujen tukemiseen; vaatii, että terveys- ja sosiaalialan stressitesteissä havaittuihin heikkouksiin puututaan kansallisissa elpymis- ja palautussuunnitelmissa, EU:n seuraavassa terveysalan toimintaohjelmassa (EU4Health) ja näitä aloja koskevissa maakohtaisissa suosituksissa;

47. korostaa, että kohtuuhintaisten asuntojen investointivaje on 57 miljardia euroa vuodessa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että sosiaalista asuntotarjontaa on riittävästi ja kohtuuhintaan, jotta voidaan kattaa väestön asumistarpeet ja vähentää liian suuria asumiskustannuksia; kehottaa komissiota sisällyttämään tämän näkökulman maakohtaisiin suosituksiin; kehottaa tältä osin uudistamaan talouden ohjausjärjestelmää siten, että jäsenvaltiot voivat tehdä tarvittavia ympäristöä säästäviä ja sosiaalisia julkisia investointeja, mukaan lukien investoinnit, jotka liittyvät sosiaalisen, julkisen, kohtuuhintaisen ja energiatehokkaan asuntotuotannon kehittämiseen ja parantamiseen; korostaa, että asunnottomuus on yksi sosiaalisen syrjäytymisen äärimmäisimmistä muodoista; suhtautuu myönteisesti asunnottomuuden torjuntaa käsittelevän eurooppalaisen foorumin käynnistämiseen ja sen perimmäiseen tavoitteeseen lopettaa asunnottomuus vuoteen 2030 mennessä; kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään kunnianhimoisia kansallisia strategioita, joihin sisältyy riittävä kansallinen ja EU:n rahoitus ja jotka perustuvat asunto ensin -periaatteeseen, jotta voidaan edistää asunnottomuuden ehkäisemistä ja tarjota mahdollisuus asianmukaiseen, turvalliseen ja kohtuuhintaiseen asuntoon; kehottaa komissiota ehdottamaan kattavaa köyhyyden vastaista strategiaa;

48. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa säädetään, että yhtäläisten mahdollisuuksien valtavirtaistaminen kaikille kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmistelun ja täytäntöönpanon aikana olisi turvattava, mikä selittyy asianmukaisesti useissa EU:n jäsenvaltioissa esiintyvillä kasvavilla eriarvoisuuksilla; kehottaa komissiota kiinnittämään erityistä huomiota kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon seurantaan jäsenvaltioiden asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen ja tasa-arvoelinten avustuksella;

49. korostaa, että digitaaliseen ja vihreään siirtymään liittyviä toimenpiteitä ja investointeja olisi arvioitava myös sosiaalisesta näkökulmasta, jotta estetään työpaikkojen häviäminen, työmarkkinoiden häiriintyminen ja keskitason ammattitaitoa vaativien työpaikkojen häviämisestä johtuva työllisyyden polarisoituminen ja varmistetaan, että yritysten digitalisaatiota ja vihreää siirtymää ei käytetä verukkeena työvoiman tarvetta vähentäville kustannusten alentamisen strategioille;

50. tähdentää, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työehtosopimusneuvottelut ovat työnantajille ja ammattiliitoille keskeisiä välineitä, joilla vahvistetaan oikeudenmukaiset palkat ja työolot, ja että vahvat työehtosopimusneuvottelujärjestelmät tekevät jäsenvaltioista kestävämpiä talouskriisin aikoina;

51. vaatii, että ohjausjakson valvontaan sisältyy työntekijöiden liikkuvuuden seuranta ja että työntekijöiden, erityisesti kausityöntekijöiden, oikeuksia kunnioitetaan;

o

o o

52. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.